

Lisa
Võru Linnavalitsuse
03.12.2008
määrusele nr 16

**VÕRUMAA KESKRAAMATUKOGU ARENGUKAVA
2009–2013**

VÕRU 2008

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. OLUKORRA KIRJELDUS.....	3
1.1. Raamatukogu toimivuse põhinäitajad seisuga 1. jaanuar 2008.....	3
1.2. Töötajad	5
1.3. Koostöö.....	7
2. ARENDUSTEGEVUSE PÕHISUUNAD.....	7
2.1. Missioon.....	7
2.2. Visioon.....	7
2.3. Arendustegevuse valdkonnad	7
2.3.1. Organisaatsioon ja juhtimine	7
2.3.2. Kogude komplekteerimine	8
2.3.3. Kogude korrastamine	8
2.3.4. Kogude säilivuse tagamine	8
2.3.5. Kogude kasutatavuse ja lugeja nõudluse analüüs.....	8
2.3.6. Kataloogitöö.....	8
2.3.7. Bibliograafianimestike koostamine (trükiste koostamine ja publitseerimine).....	8
2.3.8. Kodulootöö.....	8
2.3.10. Reklaam.....	9
2.3.11. Raamatukogu kui kultuurikeskus	9
3. TEGEVUSKAVA 2009–2013.....	9
4. ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD	10

SISSEJUHATUS

Võrumaa Keskraamatukogu (edaspidi raamatukogu) arengukava on strateegiline dokument, mille põhjal töötatakse välja iga-aastased tegevuskavad ja planeeritakse eelarve. Arengukava fikseerib olukorra kirjelduse ja sõnastab arendustegevuse, mis tagab kvaliteetse raamatukoguteeninduse aastatel 2009–2013.

Arengukava lähtub Võru linna arengukavast aastani 2027, Võru maakonna arendusstrateegiast aastani 2013, Eesti Vabariigi Kultuuriministeeriumi kultuuripärandi arengukavast, raamatukogu põhimäärusest ja Eesti Vabariigi seadustest.

1. OLUKORRA KIRJELDUS

Raamatukogu on asutatud 1. augustil 1909. aastal. Raamatukogu on Võru Linnavalitsuse hallatav asutus asukohaga Jüri tn 54 Võrus Elion Ettevõtte AS hoones. Eesti Vabariigi Kultuuriministri 21.03.1997 määrusega nr 13 on raamatukogu nimetatud maakondlikuks keskraamatukoguks.

Raamatukogu tegevusvaldkonnad on: raamatukoguteenindus, teavikute komplekteerimine, raamatukogutöötlus, elektronkataloogi RIKSWEB koostamine, teatmebibliograafiateenindus, Võrumaad käsitletavate ja Võrumaa kohta informatsiooni sisaldavate teavikute kogumine ja säilitamine, avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu tagamine elanikkonnale, erialase täienduskoolituse korraldamine maakonna rahvaraamatukogude töötajatele, näituste ja ürituste korraldamine.

1.1. Raamatukogu toimivuse põhinäitajad seisuga 1. jaanuar 2008

Raamatukogu kasutamine

Kasutajate arv	7672
sh laste arv (kuni 16a)	1795
sh laenajate arv	5741
Külastuste arv	105857
sh laste arv (0-9 kl)	28969
Kohallaenutuste arv	9133
Kojulaenutuste arv	198711
sh lastele	46808
sh ilu- ja lastekirjandus	113958
sh ajalehed ja ajakirjad	9786
sh võõrkeelne kirjandus	11745
sh venekeelne kirjandus	8390
Vahendatud elektroonilise dokumendivahenduste arv	21
Infopäringute arv	7756

Väliteeninduspunktide arv	1
Teenindatavate arv	15836
Raamatukogu põrandapind (m ²)	1510
sellest kasulik pind	1440
Raamatukogu lahtiolekutunnid nädalas	46
Raamatukogu lahtiolekupäevad aastas	290

Kasutajakohad	52
sh kohtade arv, kus saab isiklikku arvutit kasutada raamatukoguvõrgus	39
Serverid	3
Arvutitöökohad kokku	40
sh kasutajate käsutuses olevate arvutitöökohtade arv	14
sh ainult personalile kasutamiseks mõeldud arvutitöökohtade arv	26
Raamatukogu laenutab elektrooniliselt ja raamatukogus on võimalik teha koopiaid.	

Raamatukogudevaheline laenus

Saadud tellimusi	409
neist täidetud	409
Tellitud teistelt raamatukogudelt	117
neist saadud	112

Kogud

Teavik	Ühik	Kogud aasta algul	Juurdetulek			Kustutatud	Kogud aasta lõpul
			ost	muu	kokku		
1. LAADI JÄRGI							
Raamatud	nimetus		2649	792	3441		
	eksemplar	136523	4738	936	5674	4158	138039
Ajakirjad	nimetus		122	12	134		
	aastakäik	2593	137	12	149	0	2742
Raamatud ja ajakirjad kokku	arvestusüksus	139116	4875	948	5823	4158	140781
Ajalehed	nimetus		29	5	34		
	aastakäik		32	5	37		
Käsikirjad	arvestusüksus	28	0	0	0	0	28
Auvised kokku	arvestusüksus	2036	52	60	112	1	2147

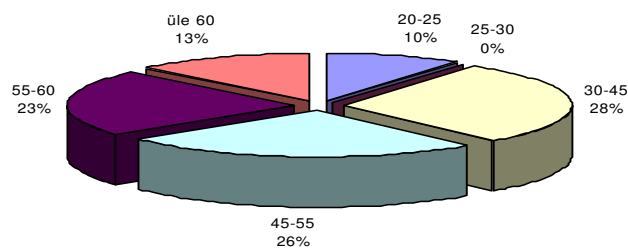
audiaalteavikud	arvestusüksus	1849					1945
visuaalteavikud	arvestusüksus	0					0
kombineeritud auvised	arvestusüksus	187					202
Elektrooniliste teavikute kogu	eksemplar	39	0	2	2	0	41
KOKKU	arvestusüksus	141219	4927	1010	5937	4159	142997
2. SISU JÄRGI							
Ilu- ja lastekirjandus	eksemplar	74424			2665	2394	74695
3. KEELTE JÄRGI							
Võõrkeeltes	eksemplar	12934			512	618	12828
sh vene keeltes	eksemplar	8054			194	317	7931

1.2. Töötajad

Raamatukogus töötab 31 inimest, neist kaks osalise töökoormusega.

Töötajad vanusegruppide järgi

20-25	3
25-30	0
30-45	9
45-55	8
55-60	7
üle 60	4

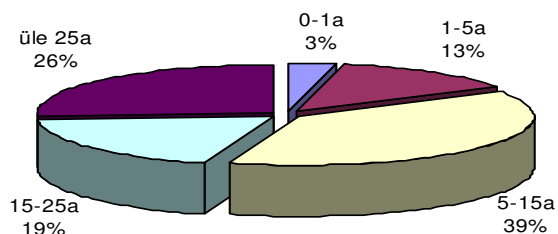

Lähiaastate probleemiks on see, et kolmandik töötajatest on vanemad kui 55 aastat ja pensionile jäävad väga kogenud spetsialistid.

Töötajad tööstaaži järgi

Tööstaaži aluseks on Võrumaa Keskraamatukogus töötamise aeg, erialane staaž on paljudel töötajatel pikem. Tööstaaž raamatukogus näitab töötajate lojaalsust ja töökeskkonnaga rahulolu.

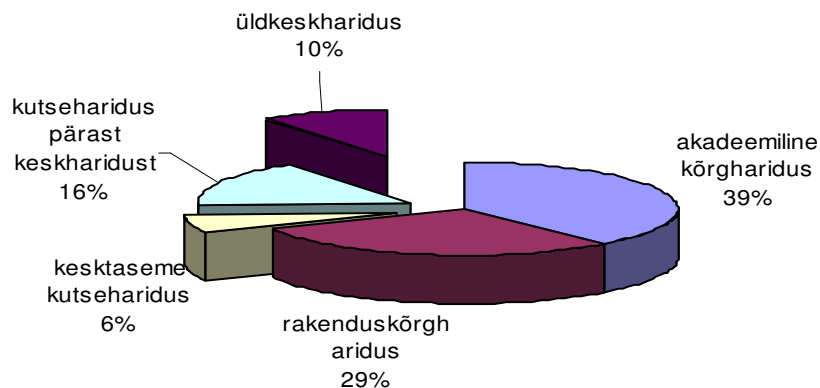
0-1a	1
1-5a	4
5-15a	12
15-25a	6
üle 25a	8

Üldiselt on kaader väga püsiv ja nõ "läbijooksikuid" tuleb harva ette. Neljandik töötajatest on raamatukogus töötanud enam kui 25 aastat.

Töötajad haridustaseme järgi

akadeemiline kõrgharidus	12
rakenduskõrgharidus	9
kesktaseme kutseharidus	2
kutseharidus pärast keskharidust	5
üldkeskharidus	3

Raamatukogutöötajatest 68% omab kõrgemat haridust, mis näitab töötajate kõrget kvalifikatsiooni ja on eelduseks kvaliteetse teenuse pakkumisele.

1.3. Koostöö

Raamatukogu koostööpartnerid on:

- Võru Maavalitsus – koolitus- ja arendusprojektide elluviimine;
- Võrumaa omavalitsused – rahvaraamatukogude koostöövõrgustiku arendamine ja tugevdamine;
- Võru Kultuurimaja Kannel – ühisürituste korraldamine;
- Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum – näituste ja kirjandusürituste korraldamine;
- Võru Instituut – võru keele nädala ja teiste ürituste läbiviimine;
- Mainori Kõrgkool – üliõpilaste paindlikum teenindamine;
- Võru linna üldharidus- ja huvikoolid – raamatukogutundide ja kirjandusürituste läbiviimine;
- Võrumaa üldhariduskoolid – raamatukogutundide ja kirjandusürituste läbiviimine;
- Võru Täiskasvanute Gümnaasium – Täiskasvanud Õppija Nädala korraldamine;
- Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing – koolituste ja ühisürituste korraldamine;
- MTÜ Järjehoidja – koolituste ja kirjandusürituste korraldamine;
- Eesti Muusikakogude Ühendus – koolituste ja seminaride korraldamine;
- Võrumaa Kutsehariduskeskus – koolituste läbiviimine;
- Pokumaa Sihtasutus – ürituste korraldamine;
- Soome, Leedu, Läti ja Hollandi raamatukogud – partnerlussuhete arendamine.

2. ARENDUSTEGEVUSE PÕHISUUNAD

2.1. Missioon

- Tagada igale ühiskonnaliikmele võrdne juurdepääs informatsioonile;
- Säilitada rahvuslikku ja maailmakultuuri pärandit;
- Toetada lõimumisprotsesse Eesti ühiskonnas;
- Toetada hariduse omandamist erinevatel tasanditel;
- Arendada raamatukogundust.

2.2. Visioon

- Vaimsuse ja koduloolise mõtte kandmine – Võrumaa toetub vaimukultuurile;
- Sotsiaalse ühtekuuluvuse soodustamine;
- Uute kogukondlike sidemete ja partnerlussuhete loomine;
- Kõrgelt kvalifitseeritud personaliga raamatukogu taseme hoidmine.

2.3. Arendustegevuse valdkonnad

2.3.1. Organisatsioon ja juhtimine

- Raamatukogutöö tulemuslikkuse analüüsimine;
- Taotluste esitamine lisafinantseerimisallikatele ja partnerlussuhete arendamine;
- Personali enesetäiendamine ja maakonna raamatukogutöötajate erialase koolituse korraldamine.

2.3.2.Kogude komplekteerimine

- Võimalikult täpne lugejate vajaduste määratlemine;
- Raamatukogu kogude komplekteerimine lugejanõudlusest lähtudes, arvestades maakondliku keskraamatukogu funktsiooni;
- Hästitoimiva ja koordineeritud teavikute hankimissüsteemi tagamine;
- Ilmuvate ja raamatukogule muretsatud teavikute võrdlemine, vajadusel kogude täiendamine järelkomplekteerimise teel.

2.3.3.Kogude korrastamine

- Kasutatavuse seisukohalt kogude järjepidev ülevaatamine;
- Mittevajalike teavikute kustutamine ja tasuta üleandmine Eesti Hoiuraamatukogule ning teistele raamatukogudele ja asutustele.

2.3.4.Kogude säilivuse tagamine

- Lagunenud raamatute ja õhemate ajakirjade köitmine ning köitmisteenuse osutamine;
- Teavikute kaitsmine turvakleebiste, kiletamise ja klammerdamisega;
- Kohalike ajalehtede alatine säilitamine;
- Haruldaste teavikute restaureerimine.

2.3.5.Kogude kasutatavuse ja lugeja nõudluse analüüs

- Lugejaküsitluste läbiviimine raamatukogu kasutajaskonna infovajaduste väljaselgitamiseks.

2.3.6.Kataloogitöö

- Elektronkataloogi koostamisel vajadusel teiste raamatukogude andmebaaside kasutamine;
- Ajakirjade kataloogimise ja elektronkataloogi korrastamise jätkamine;
- Ajakirjade ja koguteoste bibliografeerimine ning koondkirje eriosade sisestamine.

2.3.7.Bibliograafianimestike koostamine (trükiste koostamine ja publitseerimine)

- Raamatukogu kasutajate päringutest tulenevalt teema- ja soovitusnimestike ning ürituste läbiviimist toetavate teema- ja personaalnimestike koostamine;
- Kogumiku „Võrumaa Keskraamatukogu 100” koostamine ja väljaandmine.

2.3.8.Kodulootöö

- Elektroonilise kodulooandmebaasi koostamine ning kohaliku ajalehe artiklite retrospektiivne bibliografeerimine;
- Bibliograafiakirjete koostamine kodulookirjanduse kohta ja vajadusel täiendavate märksõnade lisamine;
- Kodulookogu täiendamine ja materjalide kogumine Võrumaa tuntud inimeste kohta; Võrumaa kirjanike loomingut tutvustamine Võrumaa Kirjanike Galerii abil;
- Raamatukogu ajaloo jäädvustamine fotodena ja kroonikaraamatutena, mida huvilised saavad kasutada uurimistööde tegemiseks ja enesetäiendamiseks.

2.3.9.Raamatukogu kui kohalik teabekeskus

- Võru Linnavalitsuse ja Võru Linnavolikogu määruste vahendamine elanikkonnale;
- Koostöös Võru Turismiinfokeskusega stendi “Võrumaa võlub” täiendamine uute Võrumaad ja Lõuna-Eestit tutvustavate materjalidega;

- Avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu võimaldamine.

2.3.10.Reklaam

- Võru linna ja raamatukogu veebilehtede, teadetetahvlite, kohalike ajalehtede ja OÜ Tevakaabel kaudu informatsiooni edastamine raamatukogus toimuvatest üritustest ja näitustest.

2.3.11.Raamatukogu kui kultuurikeskus

- Raamatunäituste ja -väljapanekute abil kogude tutvustamine ning kirjanike tähtpäevade tähistamine;
- Kirjandus- ja kohtumisõhtute korraldamine, võimalusel koostöös teiste kultuuriasutustega.

3. TEGEVUSKAVA 2009–2013

Tegevus	Täitmine				
	2009	2010	2011	2012	2013
Organisatsioon ja juhtimine					
Standardi „Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatukogutöö tulemuslikkuse indikaatorid” alusel vaatluste ja analüüside tegemine raamatukogutöö tulemuslikkusest ja selle alusel raamatukogu eelarve kasvu taotlemine, sealhulgas kogude täiendamiseks ja raamatukogutöötajate palgatõusuks	*	*	*	*	*
Taotluste esitamine lisafinatseerimisallikatele: Eesti Kultuurkapitali Võrumaa Ekspertgrupp, Hasartmängumaksu Nõukogu, Avatud Eesti Fond jne. Partnerlussuhete arendamine uute rahastusvõimaluste leidmiseks	*	*	*	*	*
Raamatukogu 100. tegevusaasta tähistamine	*				
Kogumiku „Võrumaa Keskraamatukogu 100” koostamine ja väljaandmine	*				
Erialane täiendkoolitus ametikohustuste täitmiseks	*	*	*	*	*
Erialase hariduseta raamatukoguhoidjate kutseõpe (kutseksam)	*	*	*	*	*
Erialane tasemekoolitus (vabatahtlik)	*	*	*	*	*
Kutsekvalifikatsiooni kategooriate taotlemine (vabatahtlik)	*	*	*	*	*
Maakonna raamatukogutöötajatele erialase koolituse korraldamine	*	*	*	*	*
Raamatukogu tegevuse kohta informatsiooni edastamine teadetetahvritel, kohalikes ajalehtedes, Võru linna ning raamatukogu veebilehtedel ja OÜ Tevakaabel infokanalil	*	*	*	*	*

Raamatukogu arhiivi järjepidev korrastamine	*	*	*	*	*
Haldustegevus					
Raamatukogu tegevuseks ruumide ostmise või üürimine				*	*
III korruse sanitaarremont	*	*	*	*	*
III korruse laevalgustuse nõuetele vastavusse viimine	*	*	*	*	*
Uue auto soetamine		*			
Infotehnoloogilise infrastruktuuri parendamine	*	*	*	*	*
Kogude töö korraldamine					
Perioodikakogu andmete sisestamine andmebaasi	*	*	*	*	*
Kodulooandmebaasi täiendamine	*	*	*	*	*
Kogude pidev korrashoid ja teavikute järelkomplekteerimine vastavalt vajadusele	*	*	*	*	*
Kogude kasutatavuse uuring	*				
Kodulookartoteegi konverteerimine elektronkataloogi	*	*	*	*	*
Elektronkataloogi lastekirjanduse kirjade retrospektiivne kontrollimine, täiendamine ja ühtlustamine	*	*	*		
Lugejateenindus					
Inkassofirma kaasamine töös raamatuvõlglastega	*	*	*	*	*
Lugeja rahulolu uurimine	*	*	*	*	*
Regulaarsete kontaktide loomine alushariduse õpetajatega	*	*	*	*	*
Lugejaküsitlus väikelaste vanemate ootuste väljaselgitamiseks raamatukogu suhtes	*				
Lasteosakonna lugejateeninduse ala ja teenuste muutmine atraktiivsemaks väikelastega peredele (tuginedes küsitluse tulemustele)	*	*	*	*	
Kasutajakoolitus					
Raamatukogu tutvustamine ja kasutamise õpetamine lugejatele	*	*	*	*	*

4. ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD

- Arengukava kuulub analüüsimisele igal aastal enne järgmise aasta eelarve koostamist.
- Ettepanekud arengukava täiustamiseks arutatakse läbi raamatukogu nõukogus.